

6

SECTOR INDUSTRIAL

RESUM

El pes de la indústria en relació amb el total de la producció de l'economia balear se situa entorn del 6,6%, valor que pot continuar augmentant durant aquest exercici, com ho demostra el creixement suau respecte al 2007 en 0,1 punt bàsic, que podria tenir explicació en la caiguda de la importància de la construcció i per tant del guany en termes de pes del sector Industrial. D'altra banda, el 2008, quant a la indústria, s'emmarca en un escenari de creixement molt discret de la seva producció, entorn del 1,05% respecte al 2007, amb un descens del nombre de treballadors assalariats, del -2,9%, unes 718 persones menys, i un lleuger augment del nombre de empreses industrials a les Balears, entorn del 0,7%, en passar de 5.390 empreses a 5.427. S'ha de destacar que hi ha grups amb creixements del nombre d'empreses, com el cas d'energia i aigua, amb 47 empreses més que l'any 2007. D'altra banda, hi ha grups amb reduccions importants en el nombre d'empreses, com indústries tèxtil, de la confecció, del cuir i calçat, amb 19 empreses manco que l'any 2007. Amb relació a l'evolució de l'índex de preus industrials (IPRI, base 2000), es pot observar el comportament ascendent d'aquests preus tant a Espanya com a les Illes Balears fins a la meitat de l'any 2008, en què en l'àmbit estatal té un descens important d'aproximadament 10 punts bàsics.

El grup energia i aigua és el que genera la major producció i el que consumeix més, enfront de grups com alimentació, begudes i tabac; metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, i productes minerals no metàl·lics, que agrupa la major part del personal ocupat. Tot plegat permet apreciar com la indústria no manufacturera engloba una part important de la producció i la indústria manufacturera és fonamental en l'ocupació.

Amb referència a la productivitat aparent del factor treball, una vegada més el grup energia i aigua presenta el valor més elevat, ja que supera en més del 50% el segon grup, indústries extractives i del petroli. Aquest grup, juntament amb material i equip elèctric, electrònic i òptic, són els que presenten, en termes de taxa anual acumulativa de creixement per al període de 2002 a 2008, un millor comportament, amb taxes del 13% i del 10,1% respectivament.

Energia i aigua també és el grup que presenta un major excedent brut d'explotació per ocupat, amb 232.626 euros el 2007, tot seguit per indústries extractives i del petroli, amb 83.930 euros.

Una dada en què cal incidir és que la indústria experimenta unes fortes oscil·lacions en el grau d'utilització de la capacitat productiva, amb un interval que va del 90% al 40% per al període 2000-2008. També es pot subratllar que s'observa un canvi de tendència en el grau d'utilització de la capacitat productiva a partir del darrer trimestre del 2005 i el primer del 2006, en què s'aprecia un inici de pendent positiu que canvia a negatiu a partir del primer trimestre del 2007, i que es confirma el 2008.

6.1.

INTRODUCCIÓ

A diferència dels anys anteriors, enguany presentam, gràcies a la col·laboració amb l'IBESTAT, dades relatives a l'enquesta industrial. Aquestes dades es poden consultar als apartats 6.4.1 i 6.4.2. A l'igual que a la resta d'anys anteriors es continua analitzant l'evolució de la producció i de l'ocupació del sector industrial i, en tot allò que és possible, aquesta informació es desglossa i s'amplia per estructures d'empresa i per les principals branques productives del sector industrial a les Illes Balears. També s'hi analitzen l'índex de producció industrial (IPI), l'índex de preus industrials (IPRI) i altres indicadors conjunturals del sector industrial, com ara l'evolució de la utilització de la capacitat industrial, l'indicador de clima industrial, el nivell de cartera de comandes i la tendència de la producció industrial i de la inversió industrial.

De la mateixa manera que en les memòries dels darrers anys, presentam primer de tot l'evolució del PIB i de l'ocupació en el sector industrial. ([Vegeu el gràfic AI-20.](#))

Començant amb el PIB de la indústria i de l'energia en relació amb el PIB regional, s'aprecia que el 2008 representa una confirmació del canvi de tendència que ja es va observar en l'exercici anterior. Així, si el 2006 el PIB industrial representava el

6,3% del PIB regional, amb una pèrdua de pes que ja s'arrossegava des del 2000, el 2007 aquesta tendència canvia amb un augment de dues dècimes fins al 6,5%, i el 2008 aquesta tendència creixent es confirma de nou amb un pes específic del 6,6%. Bona part de l'explicació d'aquest fet singular rau en la crisi profunda per la qual travessa el sector de la construcció. (Vegeu l'apartat 7.)

En termes de llocs de feina, aquest canvi de tendència es produeix un exercici més tard, és a dir, no és fins al 2008 quan el pes dels llocs de feina en la indústria balear respecte al total regional no comença a créixer, encara que amb més força que la mostrada en el cas del PIB, ja que passa d'un 7% el 2007 a un 7,4% el 2008. Sens dubte, la crisi econòmica i, en particular, la crisi de la construcció expliquen aquesta evolució.

Quant a l'índex de producció industrial (IPI), les dades mostren que ens trobam en un escenari de refredament econòmic, com constata el fet que tant a escala autonòmica com a escala estatal aquest indicador presenta creixements negatius respecte a l'exercici anterior, -4,6% i -6,5% respectivament. Cal observar que aquest és un bon indicador sobre l'evolució conjuntural del sector industrial i recull perfectament l'impacte negatiu de la crisi econòmica al llarg de l'any 2008. (Vegeu el quadre AI-28.)

Un altre indicador que mostra els efectes de la crisi econòmica sobre el sector industrial és l'índex de preus industrials (IPRI, base 2000). El més destacat de l'evolució d'aquest indicador és la caiguda important del valor d'aquest índex a

escala estatal, en què passa de 135,3 el juliol de 2008 a 125,5 el desembre del mateix any, fet que representa una caiguda de pràcticament 10 punts en escassos 6 mesos; enfront d'aquest comportament, a les Illes Balears gairebé no varia, ja que si el juliol de 2008 l'índex era de 134,2 a final d'any se situa en 134,5, la qual cosa denota un millor comportament relatiu del sector industrial a les Balears segons l'IPI. (Vegeu el gràfic AI-21.)

L'evolució de la sèrie d'utilització de la capacitat industrial de les Illes Balears recull la diferència entre els percentatges d'empreses que consideren que la capacitat productiva instal·lada és excessiva i les que la consideren insuficient, pel que fa tant a la sèrie original com a la tendència i a la taxa interanual centrada sobre la tendència. Una dada en què cal incidir és que la indústria experimenta unes fortes oscil·lacions en el grau d'utilització de la capacitat productiva, amb un interval que va del 90% al 40% per al període 2000-2008. També es pot subratllar que el comportament a la baixa en el grau d'utilització de la capacitat productiva a partir del tercer trimestre del 2003 fins al tercer trimestre del 2005 va donar pas a un canvi de pendent que va acabar l'any 2006 amb una tendència positiva, però torna una altra vegada a un comportament a la baixa a l'inici del 2007, la qual s'ha confirmat durant tot l'any 2008. (Vegeu el gràfic AI-22.)

La mateixa perspectiva es pot obtenir analitzant la sèrie d'indicador de clima industrial que fa referència als saldos d'opinions empresarials referides amb el nivell de cartera de comandes. Així, a l'igual que en el cas anterior, de forma clara s'aprecia la suau tendència positiva durant el any

2006 i la caiguda a partir del inici del 2007, que es manté durant l'any 2008. (Vegeu el gràfic AI-23.)

A més són altres indicadors els que certifiquen el refredament de l'activitat de la indústria, tant a escala regional com estatal. Si observam la sèrie del nivell de cartera de comandes, s'aprecia que aquest refredament s'anticipa a les Balears l'any 2006, i no és fins al 2007 quan el canvi de tendència es produeix a escala estatal. (Vegeu el gràfic AI-24.)

Un situació similar es troba si s'observa la tendència de la producció, en què també les Balears anticipen en un exercici els efectes de la crisi en relació amb la resta de l'Estat. (Vegeu el gràfic AI-25.)

grups com indústries tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat, amb 19 empreses menys (-3,89%); fusta i suro, amb 12 empreses menys (-1,95%), i indústria química, amb una caiguda de 10 empreses respecte al 2007 (una reducció del -17,54%, la més important en termes negatius). (Vegeu el quadre AI-29.)

Finalment, si s'agrupen d'un banda els que creixen i d'un altre els que cauen, els resultats obtinguts mostren que, començant pels que creixen, l'augment mitjà és de 14,14 empreses, que en percentatges representa un creixement mitjà del 4,45%, i quant als grups que cauen, la reducció mitjana del nombre d'empreses és de -8,86, que en percentatge representa una caiguda mitjana del -5,03%.

6.2.

L'EVOLUCIÓ DE LES EMPRESSES INDUSTRIALS

Durant l'any 2008 el nombre d'empreses industrials a les Illes Balears va augmentar lleugerament (0,69%) fins a les 5.427, la qual cosa significa un creixement de 37 més que les que havia el 2007. Aquest resultat es deu principalment als importants augments aconseguits mitjançant els grups d'energia i aigua, amb 47 empreses més que el 2007 (creix un 20,43%, el més elevat de tots els grups); paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports, amb 20 empreses més que en l'exercici anterior (3,29%), i metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, amb 18 empreses més respecte al mateix període (2,18%), enfront de les caigudes de

6.3.

L'EVOLUCIÓ DE L'OCUPACIÓ

En termes agregats, el balanç del 2008 també reflecteix els efectes de la crisi econòmica, perquè es tanca amb una caiguda en l'ocupació del -2,19%. Ja en el 2007 la caiguda va ser del -1,49%, però a diferència del que va passar l'any passat, el 2008 s'aprecia que, mentre l'ocupació per compte aliè es redueix en 718 persones, el nombre d'autònoms augmenta lleugerament en una mica menys de 38 persones.

En termes absoluts, els grups que més han crescut són fabricació d'altres materials de transports, que registra 111 persones més que el 2007, de les quals 46 són assalariades per compte aliè i 65 autònomes; indústries de la construcció de maquinària i

equips mecànics, amb un creixement de 83 persones, de les quals 73 són assalariades per compte aliè més 10 autònomes, i captació, depuració i distribució d'aigua, amb 76 persones més que l'exercici anterior, de les quals 79 eren assalariades per compte aliè compensades amb una reducció de 3 persones en el nombre d'autònoms.

Quant als grups que pitjor resultat tenen, destaquen fabricació de mobles; altres indústries manufactureres, amb un descens de 188 persones, 176 assalariades i 12 autònomes; fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics, amb una caiguda de 169 persones, 162 d'elles assalariades i la resta autònomes, i preparació, adobament i acabament del cuir, amb un descens del 168 persones, 161 d'elles assalariades per compte aliè i les 6 restants autònomes. En definitiva, els tres grups que més creixen tenen un augment total de 270 persones, de les quals 198 són assalariades per compte aliè (73%) i la resta, 72 persones, són autònomes. D'altra banda, els tres grups que cauen més en termes d'ocupació sumen un descens de 525 persones, de les quals 499 són assalariades per compte aliè (95%) i 26 són autònomes, fet que permet apreciar el pes que la figura d'assalariat per compte aliè té quant a les pèrdues d'ocupació. (Vegeu el quadre AI-30.)

6.4.

L'EVOLUCIÓ DE LES BRANQUES INDUSTRIALS

Com ja s'ha dit a l'apartat de la introducció, enguany presentam per primer cop dades relatives a l'enquesta indus-

trial als apartats 6.4.1 i 6.4.2, gràcies a la col·laboració amb l'IBESTAT, que és la institució que ens ha facilitat les dades relatives a l'explotació de l'enquesta industrial de l'INE en relació amb les Illes Balears.

Un element important que s'ha de tenir en compte a l'hora d'examinar les branques industrials és si són indústries no manufactureres o bé indústries manufactureres. En el cas de les indústries no manufactureres, la demanda que tenen acostuma a dependre del creixement del PIB regional, ja que són branques que subministren infraestructures bàsiques, com ara l'energia. En canvi, les branques manufactureres poden respondre a diferents demandes del mercat i s'ajusten molt més ràpidament als canvis conjunturals.

Aquest criteri d'anàlisi s'exposarà als apartats 6.4.3 i 6.4.4, en què s'analitzen respectivament la branca no manufacturera, energia i aigua, i una de les branques manufactureres principals, les indústries relacionades amb el sector de la construcció.

A més, en el cas de les Illes Balears convé considerar que l'activitat dels establiments industrials manufactureres se centra principalment en la demanda interior, en particular la de consum, ja que la demanda d'inversió n'afecta un percentatge menor. També s'ha de tenir en compte la demanda exterior de béns manufactureres per mitjà de l'anàlisi de les exportacions industrials, les quals es poden consultar en l'apartat 4.3. En general, l'obertura del sector industrial regional és relativament baixa. La insularitat i la fragmentació territorial entre les illes poden comportar, en

alguns casos, una protecció per a determinades activitats que atenen la demanda local, i una rèmor per a d'altres, que atenen la demanda exterior.

6.4.1. DADES GENERALS DE L'ENQUESTA INDUSTRIAL

En termes de valor de la producció a sortida de fàbrica, el grup més important amb diferència és energia i aigua, que, amb un valor de 1.256 milions d'euros, representa el 31% del total de la indústria regional. També és el grup que més consumeix productes intermedis, el 31% del total industrial regional, i treballs fetes per altres empreses, 27% del total industrial regional. Igualment, el 56% de l'excedent brut d'explotació (EBE) generat per la indústria balear procedeix d'energia i aigua. En resum, aquest grup és el que més valor de la producció genera i més excedent aconsegueix en el sector industrial. ([Vegeu el quadre I-32.](#))

No obstant això, el grup que més destina a I+D és el d'indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat, amb el 32% del total industrial regional. Finalment, el 67,2% de la despesa en I+D es registra en tres grups manufactures: indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat (32,3%); productes minerals no metàl·lics (23,1%), i metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics (11,8%).

D'altra banda, el grup que recull el major nombre de persones ocupades és el d'alimentació, begudes i tabac, amb el 17% del total.

6.4.2. PRINCIPALS RESULTATS DE L'ENQUESTA INDUSTRIAL PER BRANQUES D'ACTIVITAT

En línia amb el que s'ha introduït en l'apartat anterior, el grup energia i aigua representa el 37,1% del volum de negoci del sector industrial balear i és a més el que té una taxa mitjana de variació acumulativa per al període 2002-2007, amb un 12,6%. Així mateix, un grup que destaca pel seu creixement és material de transport, ja que, a pesar que representa el 4,9% del total industrial regional, va créixer el 2007 un 32,9% respecte a l'exercici anterior, i la seva taxa mitjana acumulativa per al període 2002-2007 se situa en el 10,4%. Al costat oposat, ens trobam amb fusta i suro, que, amb el 2,8% sobre el total industrial regional, ha caigut un -20,2% respecte a la mateixa dada de 2006, a més presenta una taxa mitjana de variació acumulativa per al període 2002-2007 de -0,6%, l'única negativa de tots els grups estudiats. ([Vegeu el quadre AI-31](#) i [gràfic AI-26.](#))

Quant a l'ocupació el 2007, alimentació, begudes i tabac recull el 17% del total, amb 4.488 persones, seguit de metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, amb 3.553 persones ocupades (13,6%), i indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat, amb 2.866 persones (10,9%). Si analitzam la variació anual, el que més crida l'atenció és que només dos grups creixen respecte al 2006: maquinària i equip mecànic, un 3,4%, amb 37 persones ocupades més, i indústria química, amb 4 persones més, cosa que representa un creixement de l'1,3%. La resta de grups presenten caigudes en les taxes de creixement interanuals, entre les quals destaca fusta i suro, que amb 1.933 persones ocu-

QUADRE I-32. ILLES BALEARS: PRINCIPALS MAGNITUDS PER GRUP D'ACTIVITAT 2007 (MILERS D'EUROS)

AGRUPACIÓ	Valor de la producció a SF	VAB a SF	VAB a CF	Despeses de personal	Consums i treballs realitzats per altres empreses	Consums intermedis	Despeses I+D	Personal ocupat	Hores treballades	EBE
TOTAL	4.046.235	1.466.510	1.416.830	682.009	2.701.255	2.579.726	186	26.130	45.960	734.822
Energia i aigua	1.256.111	547.061	502.951	88.101	1.134.036	709.050	6	1.783	3.100	414.850
Alimentació, begudes i tabac	646.427	171.841	162.503	110.919	427.317	474.586	7	4.488	7.924	51.584
Productes minerals no metàl·lics diversos	495.029	147.754	147.082	75.779	278.707	347.275	43	2.561	4.509	71.303
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	286.175	112.183	112.169	73.453	170.397	173.992	22	3.553	6.336	38.716
Indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat	273.951	85.216	86.178	57.775	159.943	188.735	60	2.866	5.044	28.403
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	245.116	102.515	105.405	68.729	89.573	142.601	5	2.449	4.300	36.677
Material de transport	219.291	63.646	63.670	53.838	110.371	155.645	17	1.684	2.975	9.832
Indústries manufactureres diverses	179.584	60.622	61.328	42.139	99.332	118.961	0	2.212	3.777	19.189
Maquinària i equip mecànic	140.214	47.894	47.883	35.414	90.200	92.320	0	1.130	2.053	12.469
Fusta i suro	133.247	50.196	50.269	37.847	71.030	83.051	2	1.933	3.385	12.422
Indústries extractives i del petroli	70.336	38.884	38.656	9.655	16.014	31.452	0	346	592	29.001
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	39.776	17.541	17.442	12.667	18.537	22.236	0	511	879	4.775
Indústria química	34.614	13.151	13.224	8.450	19.938	21.463	24	302	532	4.773
Cautxú i matèries plàstiques	26.364	8.008	8.070	7.241	15.859	18.357	0	312	555	829

Font: IBESTAT, enquesta industrial d'empreses.

padres el 2007 presenta una caiguda del -25,2% (650 persones menys). Finalment, si analitzam per grups les taxes mitjanes de variació acumulativa per al període 2002-2007, es constata que només dos grups han crescut per sobre del 2%: metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, amb un 2,7%, i energia i aigua, amb un 5,4%, que resulta insuficient per compensar les dades obtingudes per la resta grups, amb la qual cosa el resultat en termes agregats

és una taxa mitjana de variació acumulativa per al període de referència del -1,9%. (Vegeu el quadre I-33.)

En termes per càpita, i començant per la productivitat aparent del factor treball, s'observa que el grup que encapçala aquesta llista és una vegada més energia i aigua, amb un creixement respecte al 2006 d'un 33,7%, pràcticament el doble que la dada obtinguda pel total industrial

QUADRE I-33. ILLES BALEARS: OCUPATS PER GRUP D'ACTIVITAT

Agrupació	2002	2003	2004	2005	2006	2007	% var. 07/06	% var. 07/02*
TOTAL	28.806	26.759	27.285	27.616	27.704	26.130	-5,7	-1,9
Alimentació, begudes i tabac	5.754	5.065	4.804	5.255	5.077	4.488	-11,6	-4,8
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	3.106	2.909	3.185	3.488	3.556	3.553	-0,1	2,7
Indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat	4.089	3.762	3.674	3.557	2.933	2.866	-2,3	-6,9
Productes minerals no metàl·lics diversos	2.466	2.563	2.380	2.588	2.561	2.561	0,0	0,8
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	2.288	2.086	2.189	2.409	2.492	2.449	-1,7	1,4
Indústries manufactureres diverses	2.871	2.826	2.911	2.308	2.306	2.212	-4,1	-5,1
Fusta i suro	2.411	2.021	2.201	1.957	2.583	1.933	-25,2	-4,3
Energia i aigua	1.370	1.490	1.651	1.684	1.823	1.783	-2,2	5,4
Material de transport	1.645	1.272	1.638	1.591	1.756	1.684	-4,1	0,5
Maquinària i equip mecànic	1.169	1.091	1.056	1.188	1.093	1.130	3,4	-0,7
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	553	611	529	573	513	511	-0,4	-1,6
Indústries extractives i del petroli	436	423	372	399	358	346	-3,4	-4,5
Cautxú i matèries plàstiques	366	357	372	337	356	312	-12,4	-3,1
Indústria química	282	284	324	280	298	302	1,3	1,4

* Taxa mitjana de variació acumulativa.

Font: IBESTAT, enquesta industrial d'empreses

regional, amb un 17%, encara que la taxa mitjana de variació acumulativa per al període 2002-2007 està gairebé un punt per sota de la mateixa dada per al total industrial regional: 8,4% i 9,2% respectivament. Val a dir que la seva productivitat (282.029 euros per treballador i any) se situa 5,2 vegades per sobre de la mitjana regional (54.222 euros per treballador i any). Només hi ha dos grups que superen aquest valor mitjà, que són indústries extractives i del petroli, amb un 13%, i

material i equip elèctric, electrònic i òptic, amb un 10,1%. (Vegeu el quadre I-34.)

Quant a l'excedent brut d'explotació per ocupat, i com en el cas anterior, el grup energia i aigua és el que millor resultat obté, amb un valor de 232.626 euros per treballador, molt superior al valor mitjà, establert en 28.121 euros per treballador; a més creix respecte al 2006 un 46,6%, quan la mateixa dada per al conjunt de la indústria regional és del 34,9%, encara que la

QUADRE I-34. ILLES BALEARS. PRODUCTIVITAT APARENT DEL TREBALL

Agrupació	2002	2003	2004	2005	2006	2007	% var. 07/06	% var. 07/02*
TOTAL	34.984	39.227	42.100	45.102	46.335	54.222	17,0	9,2
Energia i aigua	188.525	210.356	227.137	223.451	210.948	282.029	33,7	8,4
Indústries extractives i del petroli	60.782	56.119	58.109	85.386	113.242	111.872	-1,2	13,0
Productes minerals no metàl·lics divers	42.977	43.047	48.904	48.872	53.257	57.429	7,8	6,0
Indústria química	41.518	44.530	30.464	47.093	41.560	43.845	5,5	1,1
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	31.465	36.900	36.150	36.751	41.317	43.041	4,2	6,5
Maquinària i equip mecànic	35.400	36.998	36.156	37.838	45.900	42.369	-7,7	3,7
Material de transport	30.047	24.099	33.282	36.706	39.495	37.805	-4,3	4,7
Alimentació, begudes i tabac	27.921	32.766	31.364	34.490	27.992	36.206	29,3	5,3
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	21.081	27.630	24.320	30.245	34.810	34.116	-2,0	10,1
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	23.606	22.437	26.431	26.432	30.306	31.574	4,2	6,0
Indústries tèxtils de la con- fecció, del cuir i del calçat	20.091	19.490	20.649	26.394	27.311	30.073	10,1	8,4
Indústries manufactureres diverses	19.746	19.896	24.460	25.981	27.595	27.721	0,5	7,0
Fusta i suro	20.259	26.660	22.086	25.748	25.834	26.007	0,7	5,1
Cautxú i matèries plàstiques	24.759	28.063	28.611	25.065	25.371	25.838	1,8	0,9

* Taxa mitjana de variació acumulativa.

Font: IBESTAT, enquesta industrial d'empreses.

seva taxa mitjana de variació acumulativa per al període 2002-2007 està lleugerament per sota, 10,2% enfront d'una dada total industrial regional del 13,9%. Si analitzam les taxes mitjanes de variació acumulativa per als diferents grups en el període 2002-2007, i partint que la dada del total industrial regional és del 13,9%, per una banda, hi ha grups amb un comportament expansiu, en què destaquen indústries manufactureres diverses (30,7%); indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat (19,1%), i material i equip elèctric,

electrònic i òptic (19%), i per l'altra, hi ha grups amb un comportament a la baixa, com cautxú i matèries plàstiques, amb un -14,5%; material de transports, amb un -7%, i indústria química, amb un -4%, que són els únics grups que presenten valors negatius. (Vegeu el quadre I-35.)

Si analitzam el salari per ocupat en els diferents grups, el primer que crida l'atenció és si es calcula la diferència entre el grup amb major salari per ocupat amb el de menor per al període analitzat, de

QUADRE I-35. ILLES BALEARS. EBE PER OCUPAT

Agrupació	2002	2003	2004	2005	2006	2007	% var. 07/06	% var. 07/02*
TOTAL	14.693	17.713	19.681	21.408	20.844	28.121	34,9	13,9
Energia i aigua	142.927	164.419	180.642	173.282	158.663	232.626	46,6	10,2
Indústries extractives i del petroli	41.230	36.030	35.587	62.186	86.933	83.930	-3,5	15,3
Productes minerals no metàl·lics divers	20.490	19.820	24.616	22.410	25.646	27.841	8,6	6,3
Indústria química	19.453	20.247	9.655	21.915	15.235	15.826	3,9	-4,0
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	9.852	12.718	11.885	13.190	13.841	14.976	8,2	8,7
Alimentació, begudes i tabac	7.687	10.065	8.727	10.454	1.557	11.493	638,2	8,4
Maquinària i equip mecànic	9.850	10.358	9.168	10.863	17.268	11.033	-36,1	2,3
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	7.149	5.469	7.731	7.328	9.495	10.898	14,8	8,8
Indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat	4.141	3.505	2.800	8.980	7.900	9.911	25,5	19,1
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	3.911	7.605	2.804	5.862	9.538	9.339	-2,1	19,0
Indústries manufactureres diverses	2.278	2.060	6.094	7.859	8.693	8.674	-0,2	30,7
Fusta i suro	4.708	11.380	5.101	7.950	6.700	6.427	-4,1	6,4
Material de transport	8.380	2.709	11.280	9.366	14.588	5.838	-60,0	-7,0
Cautxú i matèries plàstiques	5.804	6.688	6.408	3.703	2.021	2.654	31,3	-14,5

* Taxa mitjana de variació acumulativa.

Font: IBESTAT, enquesta industrial d'empreses.

2002 a 2007, s'observa que el rang se situa entorn dels 21 mil i 22 mil euros aproximadament, exceptuant els exercicis del 2005 i del 2006, en els quals aquest diferencial supera àmpliament els 24 mil euros, per tornar als 22 euros el 2007. Per a aquest exercici els grups amb un salari per ocupat major són energia i aigua, amb 37.215 euros, amb una reducció respecte al 2006 d'un -5,4%; material de transport, amb un salari per ocupat de 25.801 euros, gairebé 12 mil euros menys, i un creixement del 32% respecte a l'exercici

anterior, i maquinària i equip mecànic, amb un salari per ocupat de 24.255 euros, un 10% superior a la dada del 2006. Per contra, els menors salaris es donen en indústries manufactureres diverses, amb un salari per ocupat de 14.805 euros; fusta i suro, amb 15.321 euros, i indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat, amb 15.529 euros per treballador. Cal destacar que el salari mitjà per ocupat és de 20.208,17 mil euros, per sota de la dada del grup energia i aigua. (Vegeu el quadre I-36 i [gràfic AI-27.](#))

QUADRE I-36. ILLES BALEARS. SALARI PER OCUPAT									
Agrupació	2002	2003	2004	2005	2006	2007	% var. 07/06	% var. 07/02*	
TOTAL	15.688	16.503	17.245	18.211	19.538	20.208	3,4	5,2	
Energia i aigua	33.668	34.359	34.955	38.353	39.352	37.215	-5,4	2,0	
Material de transport	17.268	16.571	17.131	21.418	19.551	25.801	32,0	8,4	
Maquinària i equip mecànic	19.549	19.893	20.084	20.869	22.040	24.255	10,0	4,4	
Productes minerals no metàl·lics divers	17.165	17.685	18.644	20.009	21.267	22.453	5,6	5,5	
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	17.131	18.875	19.266	18.554	21.646	21.901	1,2	5,0	
Indústria química	17.066	18.511	16.023	19.193	20.581	21.688	5,4	4,9	
Indústries extractives i del petroli	15.218	15.497	17.595	17.862	20.627	21.604	4,7	7,3	
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	13.588	15.819	17.039	19.357	19.886	19.705	-0,9	7,7	
Alimentació, begudes i tabac	15.666	17.468	17.326	18.387	19.561	19.135	-2,2	4,1	
Cautxú i matèries plàstiques	14.445	16.586	17.350	16.459	18.114	17.763	-1,9	4,2	
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	12.818	13.178	14.421	14.547	16.139	16.124	-0,1	4,7	
Indústries tèxtils de la confecció, del cuir i del calçat	12.321	12.274	13.851	13.264	14.768	15.529	5,2	4,7	
Fusta i suro	12.250	11.748	13.320	13.880	15.019	15.321	2,0	4,6	
Indústries manufactureres diverses	13.537	13.733	13.898	13.899	14.634	14.805	1,2	1,8	

* Taxa mitjana de variació acumulativa.

Font: IBESTAT, enquesta industrial d'empreses.

6.4.3. L'ENERGIA

Quant a facturació de l'energia elèctrica per usos, s'observa que l'any 2008 hi ha una pujada d'un 3,59% respecte al 2007, que supera en poc més de mig punt bàsic el creixement obtingut l'any anterior, ja que presenta una taxa d'un 2,91%. L'ús domèstic, amb un creixement del 6%, compensa la moderació en el comportament de l'alta tensió, amb un 1,55%. [\(Vegeu el quadre AI-32.\)](#)

En l'anàlisi per illes, Mallorca creix un 3,08% respecte al 2007, taxa lleugerament superior a l'exercici anterior, que va presentar un creixement del 2,54%. La principal causa d'això és la pujada de l'ús domèstic, amb un 5,46%, respecte al 2007. A més, Menorca presenta un comportament similar en l'ús domèstic i una important pujada de l'alta tensió del 9,79%, amb un resultat agregat del 5,53%. Les Pitiüses són les illes més regulars, amb un augment de la facturació del 5,27%, creixement compartit entre els diferents usos, ja que tots creixen pel sobre del 4%.

Si s'analitza la facturació d'energia elèctrica per sectors econòmics, es pot observar com l'any 2008 ha presentat un increment de la facturació de 195.000 MW/h més respecte al 2007, que representa una caiguda de quasi dos punts de la taxa de creixement respecte a l'any anterior; es passa d'un 5,7% a un 3,5%. [\(Vegeu el quadre AI-33.\)](#)

Aquesta reducció es basa principalment en la caiguda d'un -6,7% en la facturació de la indústria i en l'augment escàs en la

construcció, amb una taxa interanual de l'1,5% respecte al 2007, quan l'any anterior el creixement havia estat del 18%.

Quant al consum de productes petrolífers líquids, el 2008 ha estat un exercici de refredament, amb una taxa del -6,39%, quasi 9 punts inferior a l'any anterior. Mallorca ha presentat la caiguda més forta, amb un -7,13%; per contra, Menorca és l'única illa on creix el consum, amb un augment del 2,50%. També destaca la reducció del creixement del consum a les Pitiüses, que passa d'una taxa del 3,02% durant el 2007 a una del -6,06% el 2007. [\(Vegeu el quadre AI-34.\)](#)

6.4.4. LES INDÚSTRIES RELACIONADES AMB EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

Es pot considerar que el conjunt de les indústries relacionades més directament amb el sector de la construcció (l'extracció de minerals no metàl·lics ni energètics; la fabricació de productes minerals no metàl·lics, i les indústries de la fusta —tret dels mobles—, la cistelleria i l'esperteria) varen generar 5.194 persones ocupades durant el 2008, és a dir, el 17,1% del total del sector industrial.

La indústria del ciment és l'activitat principal de les indústries relacionades amb el sector de la construcció. L'evolució d'aquesta indústria es presenta, com cada any, en l'apartat 7.2.1, ja que la producció i el consum de ciment s'utilitzen com un dels principals indicadors d'activitat del sector de la construcció. [\(Vegeu l'apartat 7.\)](#)

En termes agregats, durant el 2008 es varen extreure a les Balears un total de 5.380,38 milers de tones de minerals no metàl·lics, la major part dels quals (el 73%) és de calcàries. Per illes, 3.062,84 milers de tones es varen extreure a Mallorca, 825,52 milers de tones a Menorca i 1.492,38 milers de tones a Eivissa. Aquestes dades indiquen que respecte al 2007 l'extracció de minerals no metàl·lics a les Balears pràcticament es va reduir un 24% tant en termes agregats com per illes. (Vegeu els quadres [AI-35](#) i [AI-36](#).)

6.5.

LA INVERSIÓ INDUSTRIAL

Es pot observar que l'estadística de l'any 2008 corresponent als expedients de noves indústries que ha tramitat el Registre Industrial de la Direcció General d'Indústria presenta una major inversió industrial, amb una menor potència elèctrica instal·lada i una menor generació de nous llocs de treball industrials. (Vegeu el [quadre AI-37](#).)